

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W ARCHIDIECEZJI KRAKOWSKIEJ

PRO MEMORIA

I. Standardy ochrony małoletnich

Do 15 sierpnia 2024 r. każdy podmiot, który prowadzi działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi ma obowiązek wprowadzić wewnętrzny dokument – Standardy Ochrony Małoletnich. W dokumencie tym należy określić w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty";
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
- 9) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 10) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 11) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- 12) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

W Standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Standardy sporządza się, mając na

względnie konieczność ich zrozumienia przez osoby małoletnie. Standardy powinny być udostępnione na stronie internetowej podmiotu, który je wprowadził oraz wywieszone w widocznym miejscu w jego lokalu, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich.

Dobłą praktyką jest po wprowadzeniu Standardów w danym podmiocie, zamieszkaniu w umowach z pracownikami / zleceniobiorcami / innymi wykonawcami działalności na rzecz małoletnich następującej klauzuli: *Zleceniobiorca oświadcza, że zapoznał się ze Standardami Ochrony Małoletnich w ..., wprowadzonymi zarządzeniem nr ... z dnia ... i zobowiązuje się do ich przestrzegania.* Osobno należy też wprowadzać klauzulę o tym, że *naruszenie Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w ... stanowi podstawę do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym, z przyczyn leżących po stronie Zleceniobiorcy.*

II. Uzyskiwanie informacji z rejestrów – po 15 lutego 2024 r.

- **Pracodawca** lub **inny organizator** działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi ma obowiązek **przed** nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem osoby do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi **uzyskać informacje** z Rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym z **dostępem ograniczonym** lub w **rejestrze osób, w stosunku do, których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze** <rsp.ms.gov.pl>
- **Osoba**, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności ma obowiązek przedłożyć pracodawcy lub innemu organizatorowi takiej działalności:
 1. informację z **Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu

narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

2. oświadczenie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia czy w ciągu ostatnich 20 lat dana osoba zamieszkiwała w innych niż Rzeczpospolita Polska państwie/państwach oraz czy posiada obywatelstwo państw innych niż Rzeczpospolita Polska. I tak:

- 1) Jeżeli dana osoba nie zamieszkiwała, to należy poprzestać na złożeniu oświadczenia, które może być zarówno samodzielny dokumentem, stanowiącym załącznik do umowy, jak i postanowieniem wplecionym w jej treść. Przykładowa treść oświadczenia dla umowy zlecenia:

W związku z art. 21 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 16 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 560), Zleceniobiorca pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania oświadcza, że w ciągu ostatnich 20 lat nie zamieszkiwał w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska, ani nie jest obywatelem państw innych, niż Rzeczpospolita Polska.

Na tym gromadzenie dokumentacji związanej z zatrudnieniem / dopuszczeniem do działalności na rzecz małoletnich należy zakończyć.

- 2) Jeżeli dana osoba zamieszkiwała w ww. okresie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub posiada obywatelstwo innego państwa (państw), należy złożyć oświadczenie o adekwatnej treści, które może być zarówno samodzielny dokumentem, stanowiącym załącznik do umowy, jak i postanowieniem wplecionym w jej treść np.:

W związku z art. 21 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 16 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 560), Zleceniobiorca pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego zeznania oświadcza, że w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwał w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w latach 2015-2018 w Republice Francuskiej. Zleceniobiorca oświadcza ponadto pod rygorem jw., że jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republiki Federalnej Niemiec; zleceniobiorca nie jest obywatelem żadnych innych państw poza wymienionymi wyżej.

Niezależnie od oświadczenia jw., do dokumentacji związanej z zatrudnieniem / dopuszczeniem do działalności na rzecz małoletnich należy dołączyć w stanie faktycznym jak przykładowo podany wyżej:

- **informację z rejestrów karnych Francji oraz RFN**, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami

z dziećmi (odpowiednik polskiego z Rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym).

Jeżeli prawo tego/tych państw **nie przewiduje wydania informacji** do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (nie ma odpowiednika polskiego Rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym), to wówczas należy przedłożyć:

- informację z rejestru karnego danego państwa.

Jeżeli prawo państwa lub państw, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, to należy złożyć oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, że prawo państwa lub państw, w których dana osoba zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat lub których posiada obywatelstwo, nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego oraz oświadczenie, że dana osoba nie była prawomocnie skazana w danym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jeżeli przedkładany dokument sporządzony jest w języku innym niż polski, wraz z dokumentem należy przedłożyć jego tłumaczenie przysięgłe, sporządzone przez uprawnionego tłumacza.

Przepisy przewidują odpowiedzialność karną m.in. za:

- 1. Dopuszczenie do pracy lub innej działalności osoby figurującej w Rejestrze lub prawomocnie skazanej za określone przestępstwo** podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.
- 2. Niewykonanie obowiązku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich** podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany. W razie ponownego stwierdzenia niewykonania obowiązku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich podlega karze grzywny nie niższej niż 1000 zł.
- 3. Dopuszczenie do pracy lub innej działalności osoby z orzecznym zakazem zajmowania stanowisk związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi** podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
- 4. Dopuszczenie do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę bez uzyskania informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym** podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.
- 5. Niewypełnienie przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, obowiązku przedłożenia informacji lub oświadczenia, o których mowa w art. 21 ust. 3-7,** podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.